

de lære noget mere Naturvidenskab og Mathematik, end om de lære at tale med nok saa mange fremmede Tønger. Det er vel sandt, at ogsaa i denne Henseende herovr det paa Ministeren, hvorledes Loven gennemføres; men det er ogsaa vist, at der er Intet i dette Forslag, som hindrer en saadan Gjennemførelse som den, der er paatænkt i hin omtalte Es-metavle, og altsaa, selv om vi havde Ministerens Ord for, at det ikke skulde ske, saa kunde en følgende Minister gennemføre den paa denne Maade. Vi have altsaa ikke den mindste Sikkerhed for, at denne Uvedling i og for sig skulde hindre Overlægselse; men maasse vil man søge den deri, at der nu kun skal være 30 istedetfor 36 eller 32 Timer ugentlig Undervisning. I denne Henseende maa jeg da minde om, at den ærede Minister selv allerede i det andet Thing har oplyst, at deri ligger aldeles ingen Borgen; thi det er jo klart, at det ikke saa meget er Timerne paa selve Skolen, der er det Anstrende, som det er de Timer, der kræves til at forberede sig til Skolens Gjerning. Naar man i Hjemmet kræver meget betydelige Arbejder, kan Overlægselsen trives allerbedst, selv med et ringe Timetal. Der var derimod et andet Middel, hvorved vi havde haabet at kunne forebygge en Del af denne Overlægselse, og det var ved at bestemme, at den Examen, Lærerne holdt over deres Disciple, ikke skulde være den endelige, den afgjørende. Det har vist sig, at denne Overlægselse især er kommen tilstede, efterat man indførte den Forandring, at Lærerne fik Lov til at lade Afgangsexamenen ved Skolen træde istedetfor den hidtil værende Afgangsexamen ved Universitetet. I min Skoletid havde jeg f. Ex. 8 Timers Undervisning om Dagen, og der var hverken i den Skole, hvori jeg gik, eller andre Steder, tror jeg, Klage over Overlægselse, men nu derimod klager man over Overlægselse med et meget mindre Antal Timer. Det er dog vel et Bevis paa, at Grunden maa søges andetsteds, at det er gaaet her som i andre Retninger, navnlig ogsaa ved Universitetet, hvad der jo af selve dette Thing fornølgelig er erkjendt ved at ville paabyde Examenskommissioner der,

at netop det, at Lærerne selv kunne vedblive at stille Fordringer til dem, der skulde være deres Lærlinge, forøger Arbejdets Stof i en meget betydelig Grad. Derfor have vi ønsket, at man skulde standse med at lade Lærerne selv examinere ved den endelige Examen, og istedetfor gjenindføre det Gamle, at Afgangsexamen til Universitetet ogsaa afholdes ved det. Det har man ikke villet gaa ind paa, og dette Forslag gaar jo endog videre i den Retning, vi anse for forkastelig, idet det nemlig tager den Afgang bort, som nu for Tiden er tilstede til, at Privatister kunne blive examinerede ved Universitetet af Mænd, der ikke have været Lærere ved de lærde Skoler. Det er for mig et Spørgsmaal af meget stor Betydning; jeg har endog tillagt det den Betydning, at jeg f. Ex. har valgt denne Vej for min ældste Søn, og jeg vilde meget beklage, hvis den skulde blive spærret mig for Fremtiden; dette Punkt alene vilde, som jeg ogsaa udtalte ved denne Sags 1ste Behandling, være nok for mig til at stemme imod hele Loven. Her er altsaa heller ikke efter min Mening gjort noget Fremskridt, men det er endog et ligefremt Tilbagefremt. Man har dernæst nævnt det, at latinff Stil heretter skulde blive affkaffet. Ja, det var et virkeligt Fremskridt, som der var Udfigt til ved de to tidligere Behandlinger her i Salen, og ogsaa nu er den ganske vist affkaffet efter Forslaget, saaledes som det er vedtaget i Landsthinget, men istedetfor latinff Stil er der i Landsthinget kommet fransk Stil, og jeg veed ikke, om det egentlig er bedre; jeg frygter idetmindste for, at hele den grammatikalske Undervisning, der har været saa vidt drevet i vore Skoler, at Alle indrømme, at den er gaaet for vidt, derved kunde komme frem i en ny og ingenlunde bedre Skikkelse. Vi have idetmindste tidligere set, at man ved de lærde Skoler har krævet tydsff Stil, men senere opgivet det. Hvorfor skal man da nu optage Stil i et andet levende Sprog? I det Hele taget er det jo her saaledes, at medens man nu for Tiden afflutter fem Fag ved Udgangen til den næstøverste Klasse, saa vil der efter dette Forslag, saavidt jeg kan se, ikke